

Norðurlanda- húsið '83

Orð og myndir: Jan Müller

degi, tá er tað av stórum týðningi, at vit grønlandingar eisini vita nakað um tað landið, hesir føroyingar komu frá. Tí meti eg mína uppgávu sum tíðindamaður at hava ikki so litlan týðning fyri okkara fólk.

Norðurlandahús i Grønlandi

— Heldur tú, at nýggja Norðurlandahúsið fer at økja um samarbeiðið millum Grønland og Føroyar?
— Tað veldst um, hvussu hetta húsið verður brúkt. Eg haldi, at tað talda orðið hevur stóran týðning i hesum færinum. Her hugsi eg um fyrilestar o.l.

— Eitt norðurlandahús i Grønlandi! Ynskja tit tykkum eitt slíkt?

— Vit hava tosað nógv um hetta i Grønlandi. Mær hevði dámt væl at fingið eitt slíkt hús i Grønlandi. Eg haldi ikki, at ávirkanin frá hinum norðurlendsku tjóðunum hevði forkomið nakað av okkara mentan, tí hon er so nógv øðrvisi enn tykkara.

Men positivir impulsir eru góðir.

— Hvát heldur tú annars um tankan at økja um samarbeiðið millum londini i Norðuratlantslavi — eisini innan onnur øki enn mentan og list?

— Eg havi hoyrt og lisið nakað um hetta. Tað er einki at ivast i, at tað er einasta gongda leiðin, nú vit minnu mentu tjóðir mugu standa okkum imóti trýstinum uttanifrá.

Vit eiga at huga fyrst um føroyingar

— Átlanin er, at Grønland skal fara úr EF aftaná 1. januar 1985. Tað hevur leingi verið eitt ynski hjá føroyingum at sleppa at fiska tosk og annan fisk aftur i Grønlandi. Heldur tú, at útmeldanin úr EF fer at geva føroyingum henda møguleika aftur?

— Eg skal ikki úttala meg um politiskar spurningar. Men bert sum ein vanligur grønlandingur. Tað argar okkum grønlandingar nógv, at tjóðir, sum vit annars einki hava við at gera, eru tær tjóðir, sum geva sær sjálvum loyvi at fiska av okkara kvotum. Her hugsi eg serliga um týskarar.

Høvdu vit sjálvir avgerðarrættin á okkara sjóoki, so vildi eg mett, at føroyingar vóru teir fyrstu av øllum øðrum tjóðum, sum fingi loyvi at fiska i Grønlandi. Vit grønlandingar eiga at hugsa meira um føroyingar enn um nakran anna, tí vit hava havt eitt so týðandi samstarv i so nógv ár.

— Hvussu dæmar annars tí vanliga grønlandinginum føroyingar?

— Tað er sjáldan, at føroyingar og grønlandingar fara til hendurs. Okkum dæmar føroyingar, sum búseta seg i Grønlandi. Meðan aðrir, sum búseta seg her hjá okkum, ikki vilja læra okkara mál og liva við okkara mentan, so eru føroyingar heilt øðrvisi. Tit læra okkara

mál og brúka tað. Hetta er nakað, sum eg meti sera høgt.

Grønlandingar hava avgerðar- rættin

— Tit hava fingið heimastýri. Skulu tit skjótt hava sjálvstýri i Grønlandi?

— Vit skulu hava so nógv sum gjørligt at siga i okkara egna landi, men at biðja fremmandafólk flyta av landinum haldi eg ikki er rætt. Har týðandi avgerðir skulu takast, mugu tað altíð vera vit grønlandingar, sum hava seinasta orðið. Avgerðir um framtíðar lagnu Grønlands mugu takast av grønlandingum sjálvum og ongum øðrum. Eg havi einki imóti dønum. Teir eru vælkomnir i Grønlandi, men tað skal vera uppá okkara premissur.

— Nógv hevur verið tosað um, at danski politikkurin i Grønlandi hevur verið skeivur. Er tað so?

— Vit kunnu vera samdir um, at tann heldur skjóta og kollveltandi útbýggingin hevur havt sína ringu ávirkan, men eg haldi, at vit eru við at læra at liva við hesum útviklingi, endar Niels Henrik Lynge i samrøðuni við Tíðindablaðið Sosialin.

Niels Henrik Lynge: — Grønlandingar og føroyingar eiga at knyta enn fastari vinarbond

Tað loysir seg at lesa

sosialin